

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLONDI 1, I. NAD.
Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807

Rokopisi se na vračajo.

OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807
CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca:
 trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, smrtne 70 lir.

NAROČNINA

Čena A: mesečna 2600, četrtinska 7500, polletna 14000, celoletna 26000
 lir; Čena B: 444, 414, 782, 1440 jugolir; FLIR: 55, 165, 330, 650 din.
 Pošta tekoči račun se iz K.O. ZVU na ime: »Založništvo Primorski
 dnevniki, Trg 33333« Teoči račun se iz Jugoalije na
 ime: »Primorski dnevniki - uprava, Ljubljana 8-90601-19

Polština plačana v gotovini
 Posredniki: nihče.

Štev. 86

Leto IV - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din

IZVAJANJE MARSHALLOVEGA PLANA DOBIVA VEDNO JASNEJŠE OBLIKE
NAČRTNA IZZIVANJA IN NAPADI NA DELAVCE
KI SE ŠE ODLOČNEJE BORIJO ZA SVOJ OBSTOJ

proti vsem poskusom delodajalcev in oblasti, da bi pozornost javnega mnenja obrnili od življenjskih vprašanj delavstva, ki so obenem vprašanja obstoja vsega tržaškega prebivalstva in našega gospodarstva

VEČTISOČGLAVA MNOŽICA TRŽAŠKIH ŽENA JE SINOČI MANIFESTIRALA PRI SV. JAKOBU ZA MIR, KRUH IN DELO

Za predvčerašnjim so delavci tovarne strojev in ladjedelnice Sv. Marka s polurno protestno stavko izrazili svoje nezadovoljstvo nad ukrepi direktorja, ki je odpustila dva člana tovarniških odborov in prepovedala sestanke v delovnih prostorih.

Ker zadavno posredovanje pri direktorju v sredo ni doseglo polne uspeha, so se delavci oddolili brezprotestno pred palačo centralne direktorje CRDA in so v ta namen zapustili delo ob devetih. Čim pa se v mirnem pohodu doseglo na Campo Marzio, jim je napadla GP in jih skušala razpršiti. Kljub temu so delavci prišli do centralne direktorje v ul. Corso Cavour, kjer je bil koordinacijski odbor CRDA sprejet pri ing. Morettiju, ki pa je pozvoro brez utemeljitev odklonil zahtev odbora.

temu ni začudil delovnih množic, čeprav celo plumsni protiljudski politiki naklonjenega tiska hlinili svoje začudenje, kot da bi se ne mogli dovolj načuditi cmenjenemu nastopu policije.

Vsakomur je postalo jasno, da novi postopek ne pomeni nekega obličnega čuvarja javnega reda in varnosti, temveč vse kaj drugega.

Kakor je znano, so bili delavci namenjeni pred direktorjo CRDA zaradi 'kazenskega' odpusta dveh predstavnikov tovarniških odborov glede na prejšnje oviranje sindikalnih sestankov delavstva na keraju zapeljavice s strani istih direktorjev prav v času, ko stopa iz veljave ukaz 109, v času, ko je še vedno odprto vprašanje novih mezdnih in normativnih pogodb itd.

Delavstvo se namreč dobro zaveda, da mora biti ukaz 109, ki je pomenil le navadno prevaro in silno orožje v rokah delodajalcev, kateri so lahko odpuščali toliko delavcev, kot se jim je je ljubilo, zamenjan za zaporo odpusta. Sicerne 'emodifikacije', ali pa podaljševanje omenjenega ukaza bi pomenile neprestano nevtrastno tržaskemu delavstvu, tržaski industriji, in tako obstojejo vsega prevetvija cenzila. Prav tako delavstvo prav v tem času vodi odločno borbo, s svojimi sindikati na čelu, za nove mezdne in normative pogodbe. Zlasti v prvem primeru je

IZJAVA IO SIAU GLEDE TRISTE

delavstvo doživljalo že doslej popolno področje vsega prebivalstva, ki ni v službi imperializma, ki se zaveda, da ogrožajo zasužnaka delavstvu, ki predstavlja večino prebivalstva našega ozemlja, predstavljajo nevarnost za vse sloje prebivalstva.

Tu dejstvo, da se je proti ukazom 109 združilo vse prebivalstvo, na drugi aktualni problemi, za katere vodil delavstvo bo borbo so bili torej isti vzrok, da bi so delodajalce napotili, da bi s prepovedmi sestankov, kazenskimi odpustitvami članov tovarniških odborov uprizorili incidente, ki bi borbo delavstva zaslučkalo za sto osemdeset stopinj od življenjskih problemov in istočasno tako razbil razširjeno enotnost delovnega ljudstva. Prav tako bi uprizorjanje incidentov prilo pravo imperialistom v času volitev v Italiji, ker bi lahko koncentrirali na našem ozemlju svoje trupe, ki bi 17. ali 19. aprila prepečevale zmago ljudske fronte Italije. Naravno je, da temu dobro premišljenemu načrtu glavnim in domaćim nosilec Maršalovega plana zdelo, da bo istočasno in se bo z uspešnostjo s tidostjo borilo za svoj obstoj, ki pomeni obstoj tržiske industrije, katere je porok za delo in zaslužke, s katerimi prebivalstvo ozemlja in tako istočasno porok, da z našega ozemlja ne bo uspelo imperializmu ustrvariti vojne baze. To voljo so večerj po referatih tov. Destradja v diskusiji na plenumu Enotnih

indikativ zastopniki delavstva po-
novno izpričali in sklenili nadalje-
vati borbo v poostreni obliki za za-
oro odpuščaj, za nove mezdne in
ormativne pogodbe in za prizna-
je zakonitosti ovranskih odborov.
Na plenumu so zastopniki delav-
stva dali glavnemu odboru zaupal-
o za nadaljnje vodstvo in borbi in
ozvali glavni odbor, naj obvesti
vetovno sindikalno zvezo, italijan-
sko spšno sindikalno zvezo, Enot-
no sindikato Jugoslavije itd. o po-
stavljenem zahtevu pri nas in izpriča poleg
menjenim naslovom tudi ljudski
odbori Italije voljo tržaškega ljud-
stva da s svojo borbo prbi impe-
rializmu podpre borbo demokrati-
zma in množice vsega sveta za demo-
kracijo in trajen mir.

IZJAVA IO-SIAU GLEDE TRISTRANSKEGA PREDLOGA O TRSTU

Tržačani hočemo imeti zajaamčen svoj življenjski obstoj

**Hočemo mir in nočemo vojne! Zahtevamo upravne
volitve! Dovolj je bilo spletkarjenja na naš račun!**

Izvršilni odbor Slovansko-italijanske antifašistične unije za Tržaško ozemlje ugotavlja v zvezi z anglo-francosko-ameriško izjavo, ki ima namen izročiti Tržaško svobodno ozemlje Italiji, sledečo:

mentirali; oni hočejo, da jih pustijo v miru; hočejo napraviti konec z raznimi spletkarji, ki spletkarijo na račun vsega ljudstva; hočejo, da bi nastopila nova doba miru in varnosti, da bo Tust lahko obnovil svoje tradicionalne pravice.

1. Predlog je poizkus odkrite kršitve mednarodnih obveznosti, ki izhajajo iz mirovne pogodbe;
2. Predlog, ki so ga postavili iz volilnih namenov v Italiji in ki je izizvalne vsebine za mednarodne odnose, ker poostruje že obstoječo nevarno napetost, ni bil postavljen v interesu miru kakor tudi ne v resničnem interesu italijanskega, jugoslovanskega in našega ljudstva;
3. Prizadeti, to je prebivalstvo, čeprav ni pri tem najmanj sodelovalo, je najbolj izpostavljeno posledicam, ker je v veliki nevarnosti življenje vsega mesta, kakor tudi fizični obstoj vsega prebivalstva.
4. Po skoraj treh letih od konca vojne in več ko enem letu od podpisa mirovne pogodbe ni tržaškemu prebivalstvu dano, da bi živel v miru. Nasprotno ga s tem predlogom spravljajo v nevarnost težkih vojaških komplikacij, dočim hočejo hkrati ohraniti začasni položaj vojaške okupacije in ovirajo prebivalstvo sodelovanje — kakor je njegova osnovna pravica — v javnem življenju s pomočjo predstavniških organov vsega prebivalstva.

Trst lahko obnovi svoje tradicionalne prometne zveze in gospodarske odnose in da bo z ohranitvijo in razvojem svoje industrije lahko končno zajamčil obstoj prebivalstva.

Izvršilni odbor Slovensko-italijanske antifašistične unije zahteva upravne volitve, da se omogoči sodelovanje prebivalstva javnih upravnih organih: Trst je edina dežela v Evropi, kjer od konca vojne pa do danes še ni bilo volitev.

Bolj ko kdaj koli prej je potrebna združenj vseh poštenih ljudi, ki nečijo, da bi Trst imel vlogo kakršne si bodi Zlate obale v načrtih imperialistov.

Združeni z vsemi miroljubnimi narodi se bodo Tržačani borili, da preprečijo načrte vojnih hujskačev.

Tržačani hočejo mir in ne vojne!

5. Zaradi stalnih spekulacij Trstom s strani imperialistov se je ustvarilo ozračje nezampanja in nesigurnosti, ki zavra- sleherno gospodarsko pobudo ter demobilizira tukajšnji gospo- darski aparat in spravlja prebivalstvo v revščino.

Izvršilni odbor Slovansko-italijanske antifašistične unije obsoja novi imperialistični manever in ugotavlja, da pri tem ne gre za revizijo ene ali druge določbe pogodb, pač pa za pravo vojno izvajanje; gre torej za to, da se narodom ohrani mir ali pa da se dopusti nadvlada silam vojne.

Tržačani nečajo vojne in uničenja svojega mesta, kakor je činično napovedalo neki ameriški poslanec, ki so ga na to de-

IZVRŠILNI ODBOR
SLOVANSKO-ITALIJANSKE ANTIFASISTICNE UNIJE
ZA TRŽASKO OZEMIJE

Mir, kruh, delo

PROIMPERIALISTIČNIH SIL.

Francove Španije

lov plan-preprečena

Cepprav je želelo včeraj že v zgodnjih popoldanskih urah precej močno deževati je bilo pred 18 uro na trgu Sv. Jakoba zbranih že ogromno ljudi, ki so z dežniki v rokah, nekateri pa pod zižom cerkve čakali. Do pričetka zborovanja je bila na trgu že večstožarska množica demokratčnih žen; tudi delavci, ki so končali delo, so prihiteli na zborovanje, da bi taklo pokazali svojo

Beneševe izjave poslaniku SZ

PRAGA, 1.— Danes je sovjetski poslanik v CSR predložil predsedniku republike Benešu poveljnice, ob tej priliki je Beneš med drugim izjavil: To je najboljša prilika, da poudarimo pomen našega zavezništva, ki je naravni izraz prijateljskega razvoja med ljudstvom obeh držav. Nimamo druge želje razen te, da v centru in varnosti delamo za dobrobit našega ljudstva, da ustvarimo za naše nove gospodarske biaginije in nudimo ljudskim množicam možnost kulturnega razvoja. To je naš skupni program miru, ki ga smo nadaljevali posebno glede tega, kar se tiče nevarnosti novega nemškega napada.

Sovjetski poslanik je poudaril, da elita Sovjetskega zveza in CSR utrjuje trajni mir in zagotavlja varnost Evrope.

lov dokaz dobre volje SZ

LONDON, 1. — Na konferenci amesnikov za Avstrijo je Sovjetska zveza večkrat dala nov dokazobre volje in spravljivosti ter zniala svoje zahteve po reparacijah d Avstrije od 200 na 150 milijonovolarjev, ki naj se plačajo v šestihletih. S tem sta se stariši Francije in Sovjetske zveze precej približali,endar pa postavljata angleška in meriška delegacija se številne ovire. Delegati se bodo ponovno sestajutri zjutraj.

Bidařtovi agenti v ČSR

PRAGA, 1. — Zunanje ministrvo je izdalo uradno poročilo, v katerem sporoča, da so beg v inostranstvo bivših ministrov Srameka in Hale že dolgo pripravljali in organizirali s pomočjo članov francoskega poslanstva v Pragi. Pri tem so sodelovali tudi drugi francoski državljani. Češkoslovska vlada je od francoske vlade zahtevala takojšen odpoklic prizadetih članov poslanstva.

Partizani odgovarjajo Fondi

Partizani iz Rojana, Grete in Barkovelj, člani Zveze primorskih partizanov, ki so se zbrali na predkongresnem zborovanju 31. marca 1948, protestirajo v zvezi z izjavo, ki jo je gospod Fonda Savio, ki se sam naziva polkovnika, objavil preko agencije Ansa, in s katero skla potvrditi resnico s trditvijo, da so numišljene brigade pod njegovim poveljstvom osvobodile Trst v maju 1945 leta,

in ugotavlja, da je Trst osvobodila jugoslovanska armada maršala Tita ob sodelovanju Slovanov in Italijanov, ki so se uprli in ki so bili tu organizirani v »De-lavski enotnosti« in v Osvobodilni fronti.

Osvoboditve mesta je bila možna samo s krvavimi žrtvami teh partizanov, ki so razpršile nemške vojakse sile, formacije X Mas, črnih brigad in guardie civilne.

Z ljudmi iz slednjih fašističnih formacij se je Fonda Savio skušal polastiti mesta s pristankom in pod zaščito okupatorja.

Lažna izjava lažnega polkovnika Fonde ima namen oblatiti partizansko gibanje in oskrnuti spomin onih, ki so junsko padli za svobodo.

Nase mesto so osvojevali tisti partizani, ki še danes branijo demokratske svobosine pred napadi imperialistov, tisti partizani, ki jih sistematično sodijo pred sodišča vojaške okupacijske uprave samo zaradi tega, ker so se borili proti nacističnim in ker nadaljujejo borbo proti njihovim naslednikom.

Ne da se potvoriiti resnica o partizanskem gibanju; resnica je ena sama. Na eni strani so bili partizani, na drugi na nacistični in njihovih hlapci.

SMRT FASIZMU — SVOBODA NARODU!

S PANAMERIŠKE KONFERENCE

Tudi v Južni Ameriki se upirajo Marshallu

BOGOTA, 1. — Na panameriški konferenci je postalo očito narotovanje glavnice Latinske Amerike proti ZDA, tako da se je Maršal zaradi važnosti, zadeve odločil, da bo ostal na konferenci do (izjavila, da se ne pusti v tem pogledu vezati in da bo kupila orožje tam, kjer bo zanje prikladnejše. Isto stališče sta zavzela Kolumbijsa in Paraguay in celo neznanita Panama se upira in noče dati na raz-

pologa trajnih oporisi ameriški monetari v Penetracnem kanalu.

Odpor latinskih držav bode verjetno morale plačati one evropske države, ki imajo v centralni in južni Ameriki svoja posestva. Ze se misli, da je zahtevala delegacija Guatemle, da je treba odpraviti na ameriškem kontinentu obstojci kolonialnega sistema. Latinske države, Hkrtiki je Guatemala predlagala, naj povzpet posebne komisije, ki naj preidi to vprašanje in ga predloži OZN. Francija je v tem pogledu se najbolj ozrožena.

Obstoja fašistične zarote De Gasperi ne more izpodbiti

od našega posebnega dopisa) ...

RIM, 1. — Poročila, ki jih je ob-
vila 'Unita' glede kompote A.
L. (Armata Italiana di Libera-
zione) in ki je imel namen izzvati
emirne in onemogočiti volivce ter
orebitno znano fronte, so vzbujala
med ljudstvom veliko zan-
ma. Kakor je bilo pričakovano, je
minister za notranje zadeve Scelba
je tozadevne vesti zanikal kot ne-
suznane. Toda ta izjava ne zado-
uja, kajti Scelba ni niti omenil
poročanja, ki ga ga imeli uporni-
ci v Rimu 19. februarja t. l. v pa-
tri Drago in katerega so se ude-
ležili med drugim tudi gen. Messe
polk. Peché. Iz tega razloga je
seba smatrali, da je minister Scel-
ba priznal, da se je to zborovanje
snišno vršilo in da so bili na
nem sprejeti tudi te objavljeni
lepi. To je ravno bistvena činje-
ca in vlada bi morala dati točna
jasnila, oziroma podvzeti proti
zkrtemu dejanju ukrepe, ker jo
drugače treba smatrati kot so-
liva.

Ni manj važna ni okrožnica
Alla, ki je dana navodila za izved-
bo glasovnih sklepov. Zarota je

prilila na dan v Turinu in tamkaj-
nji župan je s svojimi ovadbi na dr-
žavno pravdnostno izjavil: 'Zahte-
vam, da se proti temu ilegalnemu
dlovanju Alla-ve uvede preiskava in
da oblasti podvzamejo takoj ukrepe
ter zagotovijo dokaz, zlasti obsto-
ječe listine. Pri tem je turinski žu-
pan opozoril na znano okrožnico
Alla-ve. Čeprav je minister Scelba
označil razkritje kompote kot iz-
mišljeno, je značilo, da so prinesli
listi v zvezi z razkritji nšeto imen
raznih znanih osebnosti, od kate-
rih pa ni nihče protestiral, kaj šele,
da bi proti listom vložil kazensko
ovadbo. Tudi ta okolnost potrjuje,
da so odkritja o tej zaroti resnična.

...

V Gremoini je združenje po-
krajinskih tekstilnih delavcev in
nameščencev sporazumno z Delav-
sko zbornico sklenilo, da bodo delav-
ci zasedli predilnice. Lastniki teh
predilnic nameravajo namreč gje-
de na ugodno produkcijo vije raje
zapreti svoje obrate in opustiti na
vsoce delavcev, kakor pa da bi zn-
žali izdelkom. Iz tega razloga so
delavci odločeni braniti svojo
pravo do zaposlitve in so v tem

trenutku je pčigeli z zasledo tovarn.

...

V bližini Ponteba so pripadniki
monarhističnega gibanja 'Terzo
Corpo' napadli tamkajšnje smod-
ničarje, kjer so se hoteli polastiti
streliva. Čuječnost stražarjev je
preprečila ta napad.

E. MILIC

oooooooooooooooooooooooooooo

Alli je tudi luna ameriška?

WASHINGTON, 1. (AFP) — Dva
ameriška državljana sta predložila
vladi zahtevo, naj bi njuna priznala
lastninsko pravico nad luno. No-
tranji minister Krug je vzel za-
resno in je objavil odgovor vlade,
v katerem izjavlja, da za sedaj ni
mogoče sprejeti te zahteve, ker ni
bila ameriška suverenost na luni
nikoli določena. Odgovor je sestav-
ljen zelo resno in v juridičnem slo-
gu. Krug poudarja, da bi morala
prosilca pravi osebno ogledati si lu-
no, tako da bi lahko vladi podala
njen točen opis, šele potem se bi
lahko izvedli predpisi o lastnini ne-
premičnin.

NOVA ZMAGA PROT IMPERIALISTIČNIH SIL
Vključitev Francove Španije
v Marshallov plan-preprečena

[illegible]

